

2003 JUN 19.

22-5/2002

B-261/2003

MYOTIS Barlangkutató
Műhely Szabó István Bp.

Kálmán-lápafői-barlang

Kataszteri száma: 5341/30..

Közigazgatási fekvés: Heves-megye, Szilvásvárad.

Földrajzi fekvés: Bükk-hegység, Kálmán-lápa felső végénél a Kálmán-hegy keleti oldalában kb. 4m magas sziklafal tövében. Több köbméteres levált lapos kötömb található a bejárat felett közvetlenül.

A bejáratengerszint feletti magassága: kb. 785 m

A barlang jellege: Száraz szenilis nyelő barlang. A bejárat hasadékból jelentős felületeken áramlási kagylók láthatók. A talpa vízvezető vályú jellegzetességeit viseli. A mennyezeten korróziós vályú húzódik az üreg teljes hosszában.

Elvégzett kutatások:

A barlangra a figyelmünket Regős József hívta fel, aki terepbejárás során találta. Száját kis híján teljesen betemette a lehulló törmelék. A plafonnál be lehetett dugni az omladék felett egy karót 4-5 m hosszan. A kutatómunka 1995-ben kezdődött Lengyel János irányításával.

Az MTA Atommagkutató Intézet Radon Csoportjával közösen havi detektor cserével radonkoncentráció időbeli változásának mérését végeztük el 1996 évében, amikor az üreg kb. 9 m mély volt, látszólag teljes szelvényben eltömődve. A vizsgálat eredménye: a zombolyok alá jellemző időbeli változást észleltünk. Ekkor még nem volt ismert az üreg folytatása.

Az üreg feltárását teljesen a feltöltődött szinttől kezdtük. Az első álfenék átszakadásáig 1 méterenként mintát vettünk a kitöltésből, dokumentálás végett. A bejárat szintjétől 3 m mélységig ácsolt járatbiztosítást készítettünk helyben gyűjtött faanyagból. Lentebb teljes szelvényben bontottuk el a kitöltést, amit a barlang előterébe deponáltunk. A szállítás és a közlekedés megkönnyítése érdekében létracsúszdát építettünk kb. 7 m hosszan. A csúszda alatt közel függőlegesbe fordul a járat. A vödör pályára helyezése miatt köztes munkahelyet kellett kialakítani. E célból egy ülökét ácsoltunk a „Kakasülő“-t. 12 m mélyen kb. 10 négyzetméter alapterületű termet bontottunk ki, ahol a réteglap mentén rés nyílt a kitöltés felett. Téli időszak lévén kihúzó légáramlás indult meg, és a légrésnél leszáradt a szikla felszín. Ennek észlelése újabb lendületet adott a kutatásnak. 3 m-rel lentebb tágas üreg nyílt meg 1998 februárjában. 1.5 m széles, végében elkeskenyedő hasadék, talpán agyagos kötörmelék lejtővel. 22 m mélységig jutottunk le. Érdekességként említjük, hogy 1 db. közönséges denevér (*Myotis myotis*) tartózkodott bent. A hasadék elszűkülő végénél bedobálva a köveket további tágas járatra következtettünk. A közeli fenyvesből ácsoló anyagot gyűjtöttünk melyet lehántoltunk. Ebből ácsoltuk a járatot keresztbe lerekesztve deponáló helyet, mely alatt további 4 m-t átbontva ismét tágas hasadékba jutottunk. A talppontot üledett agyag tölti ki, melyet hátrább adogatva deponálunk. A pillanatnyi mélység kb. 42 m. 1999-ben a bejárat ácsolat öregedése és veszélyessé válása miatt úgy döntöttünk, hogy a bejáratot teljesen „kitárjuk”. Belsőfalváról dózert fogadtunk, ami a bejárat előtt felhalmozott törmeléket elterítette, és letisztította a szálkó felszínt a lehetőségekhez mérten. Ezt követően több napos kézi munkával kilapátoltuk a bejáratból a kitöltést, és elbontottuk az ácsolatot.

A barlang térképe függőkompassos felméréssel készült el.

Tervezett kutatások:

18 m mélyen lévő ideiglenes ácsolatot megszüntetendő, szállítópálya építését követően felszínre kell juttatni a depó anyagát. Folytatni kell a végponti álfenék átbontását a bontott anyag helyi depóniába helyezésével. Ha a továbbjutás előtt a depónia megtelne, a szállítópályát a végpontig kell kiépíteni, és ezt is a felszínre kell juttatni.

A feltárásban részt vettek névsora:

Hertendi Ervin, Grebács Andrea, Kati Gergő, Lengyel János, Oláh Zoltán, Sáfár Csaba, Surányi Gergely, Zátonyi Pál, Tóth György, Konkoly Károly, Konkoly János, Zakkar Sándor, stb.

Budapest 2001-04-26

Lengyel János kutatásvezető

Káposztáskert-völgyi 1. számú (Pihenő)-barlang

Kataszteri száma: 5341/37.

Közigazgatási fekvés: Heves-megye, Szilvásvárad.

Földrajzi fekvés: Bükk-hegység, Káposztáskert-völgyben a Kőrös-hegy délnyugati lábánál a Veres József emlékoszloptól északra, 45 méterre közvetlenül a kék kereszt turistaút mellett. A bejárat tengerszint feletti magassága kb. 870 méter.

A barlang jellege: függőleges, hasadék mentén fejlődött, képződmény nélküli, karrzsák (?)

Elvégzett kutatások:

A töbör peremen lévő, zsombolyszerű, régóta ismert karsztforma markáns oldás formákkal a turistaút mellett található közvetlenül. A kutatási engedély megszerzését követően 1993 őszén indult meg a feltárás Lengyel János vezetésével. Az üreg kitöltését méterenkénti mintavételezés mellett bontottuk. A mintákat a MÁFI-ban megvizsgálták. Eredményének jegyzőkönyvét mellékeljük.

A barlang pillanatnyi mélysége 12 méter. Az aknaszerűen induló üreg talppontja felé fokozatosan szűkül, majd vízszintesbe fordul. Ezen a helyen az átmérője 0.2 méter.

A munkák megkönnyítése és biztonságossá tétele érdekében hidat, háromlábat és létracsúszdát ácsoltunk.

1996 folyamán detektoros mérést végeztünk az MTA Atommag Kutató Intézet Radon csoportja segítségével.

A mérés eredménye összefoglalva: zsombolyok alá jellemző időbeli változást találtunk.

A járat beszűkülését követően – szakhatósági engedély szerint – az üreget robbantással tágítjuk az elszűkülő részen. A robbantási szelvény 60 x 80 cm. A természetes üreget a főtén hagytuk meg. Tapasztalataink, reményeink szerint a járat ismét függőlegesbe fordulásakor a szelvény megint járhatóvá válik.

A szakhatósági engedély birtokában a BÉCEM Rt-t kértük fel a robbantási munka elvégzésével. A területileg illetékes Bányakapitányságtól megkérték a robbantási engedélyt, és a tényleges munka kivitelezésével Szabó József salgótarjáni illetékességű nyugdíjas robbantómestert bízta meg. 1998 őszének folyamán két robbantást tudtunk elvégezni, ami még tényleges előrejutást nem eredményezett, csak azt előkészítette. Az esős ősz miatt a munkát félbe kellett szakítani, mivel a kifúrt lukak és a gödörszerű végpont rendszeresen megtelt vízzel. A munkát mindig víztelenítéssel kellett kezdeni, és vízhatlan tölteteket kellett használni. A feladat folytatása 1999-re maradt, melyhez meg kell hosszabbítani az engedélyeket. Érdekes kitöltést találtunk a tágítandó cső talpán: a csövet kitöltő vörös agyag alatt: ujjnyi vastag zöldesszürke agyag lepelt, amiből mintát vettünk és átadtuk a MÁFI munkatársának Sásdi Lászlónak kiértékelésre. 2000 évben érdemi munkát nem végeztünk, mivel a cementgyárat bezárták, és nem áll módjukban a munkát folytatni, támogatni felkérésünk alapján. Egyelőre nem látjuk a módját, lehetőségét a munka folytatásának.

Elkészült a barlang térképe veszített pontos felméréssel, optikai eszközökkel.

A feltárásban részt vettek névsora:

Grebács Andrea, Jancsó Gyula, Kele Attila, Lengyel János, Sas Dénes, Sáfár Csaba, Surányi Gergely, Szablics Zoltán, Zakkar Sándor, stb.

Budapest 2001-04-26

Lengyel János kutatásvezető